

– Vi har alla varit Nujomas nickedockor

Sedan självständigheten 1990 har Namibia styrts av den tidigare befrielse rörelsen SWAPO. Oppositionen har varit svag men växer nu. Södra Afrika samtalade med president Hifikepune Pohamba om läget i landet.

2005 TOG HAN ÖVER MAKTEN

efter landets förste president Sam Nujoma. Sedan dess har utbrytarpartiet *Rally for Democracy and Progress*, (RDP), bildats. Det bedöms i dagstidningar som ett hot som SWAPO, *South West Africa People's Organisation* tidigare inte mött och det kommande valet i november beskrivs som det viktigaste sedan självständigheten 1990.

Vilka är de största utmaningarna för SWAPO?

– Vi har många stora utmaningar just nu. För det första har vi översvämningen där vissa delar av landet ligger under vatten. Människor har fått lämna sina hem och skolor är förstörda. Vi var inte beredda på katastrofen och hade inte budgeterat för den. För det andra har vi den globala ekonomiska krisen. Vi är ett land med stor gruvindustri. Många av våra mineraler, såsom diamanter, har sjunkit i värde, och det minskar rikets inkomster. Sedan har vi de ökade priserna på livsmedel. De drabbar Namibia hårt. När vi plöjer våra fält behöver vi olja till bränsle. Den måste vi importera utifrån. Inte ens från Afrika utan ända från Mellanöstern, och priserna på olja är väldigt höga.

Var skulle du placera SWAPO på den ideologiska skalan?

– Jag vet faktiskt inte. Vi är ett parti som representerar vårt folks strävan att förverkliga sina mål. Vi är inte ett kommunistiskt parti, inte heller ett kapitalistiskt. Men vårt lands resurser ska fördelas till befolkningen och inte föras ut ur landet. När investeringar görs ska kunskap lämnas kvar i landet så att Namibias folk kan ta del av den. Den som kommer hit för att exploatera förpliktigar vi att ge kunskap tillbaka. Vårt partis vilja är

Hifikepune Pohamba är Namibias president sedan 2005.

Foto: Johannes Berndalen

att följa folkets vilja. Sedan kan du kalla det kommunistiskt eller kapitalistiskt eller vad du vill.

Har SWAPO:s visioner ändrats sedan tiden för frihetskampen?

– Ja, de har ändrats. Först förde vi kamp för självständighet. Efter den 21 mars 1990 var vi en av de fria nationerna i världen. Nu fick vi nya mål, från att befria landet till att återuppbygga det. Vi fick förändra SWAPO, från en befrielse rörelse till ett politiskt parti. Nu försöker vi nå ut till människor och förmå dem att arbeta hårt för utveckling.

– Hittills har vi gjort en hel del. Vi har till exempel förbättrat utbildningen. Idag har vi universitet, det fanns inte före självständigheten. Vi har tekniska utbildningar där vi utvecklar mänsklig kapacitet för att skapa utveckling.

Finns det ett intresse bland ungdomar för politik?

– Unga människor är väldigt intresserade av politik. Du skulle se dem. Särskilt SWAPO-medlemmar, det är stor uppslutning vid allmänna möten. De unga finns även i parlament och regering.

Finns det skillnader i ideologi mellan SWAPO och ungdomsförbundet SPYL?

– SPYL är en gren av SWAPO och följer dess bestämmelser och resolutioner. De följer SWAPO:s linje. Det finns ingen skillnad i ideologi.

Ser du RDP som ett hot mot makten?

– Varför nämner du just dem? Det där är ett bäbisparti utan erfarenhet. Varför tar du inte upp *Democratic Turnhalle Alli-*

ance eller något annat äldre parti? Hur som helst så är svaret nej, jag ser dem inte som ett hot. RDP ses inte som ett politiskt parti eftersom de inte är invalda i parlamentet.

Enligt ledaren för RDP, Hidipo Hamutenya, är du en marionett och förre presidenten, Sam Nujoma, har den egentliga makten.

– Jaså, så han säger det? Ja, då kan jag berätta att vi alla har varit Sam Nujomas nickedockor. Faktiskt kan jag säga att jag är stolt över det. Han ledde oss genom revolutionen i vått och torrt, han har varit en stor ledare. Även Hidipo Hamutenya har varit Sam Nujomas nickedocka, kanske var han marionett nummer ett!

Han har tjänat som både informations- handels- och utrikesminister. Men att jag skulle vara en marionett nu, där tar han fel. Sam Nujoma ger mig inga förhållningsorder. Han har lämnat över ledarskapet och i SWAPO har vi stadgar som bestämmer vilka regler som gäller.

Vilket är SWAPO:s drömscenario för Namibia om tio år?

– Om tio år har vi kommit lång väg vad gäller mänskliga resurser och ekonomisk utveckling. Och vi är enade. Tillsammans ska vi i Namibia klara av dagens utmaningar. Som en enad nation kan vi göra det.

JOHANNES BERNDALEN

Windhoek
